

Alle som til daglig jobber for folk med utviklingshemming må kjenne til helse- og omsorgstjenestelovens kapittel 9. Den om makt og tvang. Gjør de ikke det, bør alarmen gå. Kjenner vi ikke den, kan vi ikke i tilstrekkelig grad ivareta deres rettssikkerhet. Men som Hege Kylland påpeker, har den noen svakheter. Det er foreslått at kapittel 9 oppheves, og erstattes av et generelt regelverk. Dette belyser Hege Kylland på en meget grundig og interessant måte i dette nummeret av SOR Rapport.

I artikkelen «Det gjelder livet» utdyper hun temaet retts-sikkerhet ytterligere, og etterlyser strategiplanen Erna Solberg & co har lovet. «Det krever handling og konkrete tiltak for å styrke kommunenes forståelse, evne og vilje til å innfri de rettighetene mennesker med utviklingshemming har rett på.», skriver hun.

En diagnosegruppe som det i særlig grad har blitt benyttet tvang og makt overfor, er personer med Prader-Willi syndrom. Thuva Dyve Furuseth har en interessant artikkel om dette. «Personer med Prader-Willi syndrom må bli hindret fra å påføre seg selv sosialt stigma som følge av sin uhensiktsmessige matsøkende atferd» skriver Furuseth.

Men man skal alltid søke mot metoder som innebærer minst mulig bruk av makt og tvang, og artikkelen fra Michael Zemzem og Ragnhild Torkelsen om AART er et godt eksempel på det. Hovedmålet med AART er å styrke deltakernes sosiale ferdigheter, samt erstatte aggresjon med mer hensiktsmessige reaksjons- og handlingsmønstre.

En forbilledlig målsetting.

*Jarle Eknes*

